

RAPORTUL DE CERCETARE INTERMEDIAR

NR.2(septembrie 2018)

Operaționalizarea conceptului “cultură de securitate”

realizat în cadrul proiectului

“Cultura de securitate și reziliența națională la amenințări hibride”

Student masterand Ionașcu Alina

În cadrul proiectului mi-am asumat, alături de Mustață Marinel-Adi, obiectivul *Realizarea unui experiment-pilot prin care este evaluată relația de cauzalitate între cultura de securitate și calitatea deciziei în situații specifice agresiunii hibride.*

Considerând raportul de cercetare intermediar numărul 1, în cadrul căruia am prezentat stadiul cunoașterii privind vocația practică a conceptului de cultură de securitate și cele mai relevante modalități de operaționalizare ale acestuia, în perioada de raportare numărul doi am urmărit îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

- elaborarea unui chestionar în vederea identificării opiniilor unor persoane care activează în domeniul de securitate și apărare a țării, despre cultura de securitate a României, în contextul intern și internațional actual.;
- familiarizarea cu cele mai cunoscute site-uri de verificare a știrilor pe plan internațional, în abordarea problematicii;
- schițarea unor știri false provizorii în vederea realizării experimentului pilot pentru evaluarea relației de cauzalitate dintre cultura de securitate și susceptibilitatea la știri false.

Obiectivul intermediar nr.1:

Modelele de operaționalizare a culturii de securitate exemplificate în primul raport intermediar ne-au relevat faptul că între nivelul de asumare și practicare a principiilor acestui concept la nivelul populației și măsura în care statul este capabil să rezolve problemele legate de adaptare la mediul de securitate actual este o relație de interdependență.

Drept urmare, am elaborat un chestionar care are la bază dimensiunile de operaționalizare ale conceptului în viziunea lui Edgar Schein, prezentat sub următoarea formă:

Chestionar

Bună ziua!

Suntem Mustață Marinel-Adi și Ionașcu Alina-Elena, din cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” - instituție de învățământ universitar militar.

Vă adresăm rugămintea de a participa la un studiu de cercetare, a cărui scop este de a înțelege opiniile persoanelor care activează în domeniul de securitate și apărare a țării despre cultura de securitate a României, în contextul intern și internațional actual. Studiul are ca obiectiv *Realizarea unui experiment-pilot prin care este evaluată relația de cauzalitate între cultura de securitate și calitatea deciziei în situații specifice agresiunii hibride.*

Participarea la sondaj este complet voluntară și va dura aproximativ 25 de minute pentru a finaliza completarea chestionarului. Răspunsurile vor fi păstrate confidențiale,

datele dumneavoastră de identitate nu vor fi înregistrate, iar opinia dumneavoastră individuală nu va fi dezvăluită.

Nu există răspunsuri greșite sau corecte. Noi vom aprecia doar opiniile dumneavoastră, fapt pentru care și dorim să aflăm ce știți și simțiți cu adevărat despre subiectul discutat.

Doriți să participați? DA NU

Vă să rog să citiți cu atenție afirmațiile de mai jos și să răspundeți bifând varianta aleasă sau unde este cazul consemnând opinia dumneavoastră.

1.Artefacte

Care sunt instituțiile din România ce au ca misiune asigurarea securității naționale?

.....

În continuare, vă prezentăm o listă cu modalitățile de realizare a securității de către insituțiile abilitate, de-a lungul timpului. Vă rog să răspundeți cu X în ce măsură fiecare perspectivă instituțională asupra securității și-ar putea aduce aportul la menținerea suveranității statului român și a bunăstării cetățenilor săi:

Nr. Crt.	Modalități de realizare a securității	Într-o foarte mică măsură	Într-o mică măsură	Într-o oarecare măsură	Într-o foarte mare măsură	Într-o foarte mare măsură
1.	Securitate echilibrată prin construcția de alianțe politico-militare la nivel continental					
2.	Securitate ofensivă bazată pe organizarea unei armate puternice, instruită, performantă.					
3.	Securitate defensivă vizând reforme instituționale care să consolideze statul.					
4.	Securitate compozită: reacționară, defensivă, asertivă.					
5.	Securitate coordonată care pune de accord obiectivele instrumentului militar și interesele, respectiv riscurile semnalate de către decidenții politici.					

2.Valori expuse

Bifați cu X, în funcție de experiența și convingerile personale:

1. În realitate, valorile menționate mai jos caracterizează personalul care se ocupă cu realizarea securității statului român:	Într-o foarte mică măsură	Într-o mică măsură	Într-o oarecare măsură	Într-o foarte mare măsură	Într-o foarte mare măsură
a) nu-și exprimă în mod liber opiniile împotriva politicilor și acțiunilor guvernamentale					
b) integritate în realizarea sarcinilor.					

c) deciziile reflectă interesul cetățenilor români.					
d) lucrează sistematic și în echipă					
e) nu se alătură în mod liber, împreună cu alții pentru a atrage atenția publică asupra unei probleme în legătură cu serviciul					
f) disciplină și ordine					
g) sunt atenți la conținutul informațiilor pe care îl publică on-line					

3.Presupuneri tacite

În funcție de opinia dumneavoastră, acordați un punctaj de la 1 la 5 următoarelor metode pe care ar trebui să le adopte superiorii din instituțiile de securitate pentru a-și determina subordonații să-și însușească valorile și normele juridice specifice organizațiilor de acest tip:

Metode	Punctaj
Să-i inhibe prin prezența lor	
Să-și trateze subordonații cu respect	
Să acorde sancțiuni și recompense individuale în funcție de situație	
Să fie implicat în viața subordonaților	
Să adopte o atitudine apropiată de subodonați	

4.Misiune, strategie, obiective

În ce măsură considerați că restrângerea exercitării anumitor drepturi constituie un instrument necesar statului în asigurarea cu responsabilitate a obligațiilor privind bunăstarea generală a societății civile și îndeplinirea misiunilor atribuite personalului care lucrează în domeniul securității?

- În foarte mare măsură
- În mare măsură
- În oarecare măsură
- În mică măsură
- În foarte mică măsură

5. Mijloace: structură, sisteme, procese

În ce măsură considerați că instituțiile ce au ca misiune asigurarea securității naționale și-au adaptat politicile și acțiunile în vederea protecției cetățenilor de efectele nocive ale războaielor și ale altor acte de barbarie, de manifestările de intoleranță etnică, religioasă, filozofică și politică?

- În foarte mare măsură
- În mare măsură
- În oarecare măsură
- În mică măsură
- În foarte mică măsură

6.Măsurare: sisteme de detecție a erorilor și de corecție

În ce măsură considerați că statul român poate limita ori înlătura efectele unei situații, incubând o serie de factori de risc, prin care există posibilitatea de a se aduce atingere vieții și populației, valorilor materiale și culturale importante și factorilor de mediu?

- a) În foarte mare măsură
- b) În mare măsură
- c) În oarecare măsură
- d) În mică măsură
- e) În foarte mică măsură

7. Limbaj comun

Numerotați în ordine crescătoare atributele securității actuale din România, așa cum le percepeți dumneavoastră :

- a) Securitatea națională este definită prin termeni puri militari.
- b) Securitatea națională cuprinde dezvoltarea economică, promovarea justiției sociale și respectarea drepturilor omului.
- c) Securitatea națională este dată de politicile indispensabile implementării unui comportament pacifist prin care cetățenii se simt protejați

8. Limitele și identitatea grupului

Considerați că actualele limitări ale exercițiului anumitor drepturi pentru forțele armate răspund nevoilor de eficacitate militară?

- a) Da
- b) Nu
- c) Nu-mi dau seama

9. Natura autorității și a relațiilor

Sunteți pus în postura de a adopta o măsură de constrângere a subordonaților pentru a se alina la cerințele de ordine și disciplină specifice instituțiilor militare, de ordine și siguranță publică. Ce decizie luați astfel încât să restabiliți nivelul considerat optim pentru eficiența organizației?

- a) Aplicați o măsură sancționatorie colectivă.
- b) Sancționați subordonații individual conform Regulamentului de ordine interioară.
- c) Nu luați nicio măsură de constrângere, dar ordonați repetarea activității până la atingerea standardelor optime.

10. Acordarea de recompense/Statut

În funcție de opinia dumneavoastră, acordați un punctaj de la 1 la 4 următoarelor metode de stimulare a subordonaților, pe care ar trebui să le adopte superiorii din instituțiile de securitate pentru a-și determina subordonații să-și realizeze sarcinile întocmai și la timp:

Metode de stimulare a subordonaților	Punctaj
Promovarea pe scara ierarhică.	
Creșterea salariului	
Recunoașterea performanțelor și meritelor în fața colegilor.	

Asigurarea unui climat de securitate individuală prin respectarea drepturilor acestora.	
---	--

11. Relațiile umane cu natura

Cu ajutorul scalei alăturate, vă rog să indicați satisfacția dumneavoastră față de politicile de securitate în legătură cu mediul înconjurător:

-5...-4...-3...-2...-1...0...1...2...3...4...5

12. Natura realității și a adevărului

Bifați cu X, în funcție de experiența și convingerile personale:

1. În realitate, interesul vital de securitate al României este reprezentat de:	Într-o foarte mică măsură	Într-o mică măsură	Într-o oarecare măsură	Într-o foarte mare măsură	Într-o foarte mare măsură
a) Limitarea sau eradicarea amenințărilor convenționale					
b) Construirea pârgurilor de acțiune în situații de agresiune hibridă					
c) Respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor					
d) Dezvoltarea economică și politică, și în cele din urmă militară.					
e) Sporirea rolului jucat în cadrul NATO și îndepărtarea de Rusia.					

13. Natura umană

Referitor la acțiunile și inițiativele subordonaților, decidenții din mediul de securitate sunt:

- a) Receptiv
- b) Critic
- c) Descurajator
- d) Potrivnic

11. Natura relațiilor umane

În ce măsură credeți că subordonații dumneavoastră vă urmează cererile pentru că și dumneavoastră ați fost receptivi la nevoile lor?

- a) În foarte mare măsură
- b) În mare măsură
- c) În oarecare măsură
- d) În mică măsură
- e) În foarte mică măsură

12. Natura timpului

În ce măsură considerați că forțele de securitate dispun de o bază materială capabilă să facă față amenințărilor hibride ce caracterizează mediul internațional actual?

- a) În foarte mare măsură
- b) În mare măsură
- c) În oarecare măsură
- d) În mică măsură
- e) În foarte mică măsură

13. Natura spațiului

Ce sentiment ar trebui să inspire personalul cu funcții de conducere din organizațiile de securitate națională în relația cu subordonații privitor la rezolvarea sacinilor:

- a) Atitudine jovială, bazată pe ignorarea principiilor reglementate.
- b) Atitudine formală, axată pe controlul reglementat.
- c) Atitudine informală, axată pe asigurarea consilierii individului care realizează sarcina.
- d) Spiritul de ordine, disciplină și respect față de ierarhie, prin aplicarea principiului de comandă și acțiune.

14. Caracterul incontrollabil

În opinia dumneavoastră România poate depăși cu succes amenințările non-convenționale de la refugiați până la traficul de armament, droguri, rețele de crimă organizată transfrontalieră și tulburările politice interne printr-o strategie de securitate axată pe:

- a) Dimensiunea internă, națională.
- b) Dimensiunea suprastatală, internațională.
- c) Realizarea concordanței dintre primele două.

Ați mai participat la sondaje de opinie privind cultura desecuritate în România?

- a) Da
- b) Nu

Vă rugăm să ne oferiți câteva date despre dumneavoastră

- 1. Sexul: masculin feminin
- 2. Gradul:
- 3. Funcția:
- 4. Vârsta:

21 – 25 ani.....4. 41 – 45 ani

26 – 30 ani.....5. 46 – 50 ani

31-35 ani.....6. peste 50 ani

Observații:

.....
.....
.....

Vă mulțumesc pentru completarea chestionarului!

Obiectivul intermediar nr.2:

Cercetând literatura de specialitate am identificat o serie de site-uri ce au ca obiectiv verificarea știrilor în domniul securității, dintre care le amintesc pe cele mai importante:

Snopes – reprezintă site-ul de referință în materie de verificare și clasificarea a știrilor, care privesc, de regulă, continentul american. Structura rapoartelor prezentate pe site este extrem de facilă întrucât expune pe scurt titlul știrii, categoria acesteia, anume: falsă/reală și justificarea bazată pe dovezi elocvente. Drept urmare, Snopes este primul site în raportarea stadiului de fapt al știrilor de interes internațional relate, luptând astfel împotriva dezinformării.

Open Secrets - este o organizație non-partizană, condusă de Centrul de Politici Responsabile, care urmărește proveniența, modul de utilizare al banilor în politica americană și implicațiile acestora sale asupra alegerilor și politicii publice.

Poynter – este site-ul institutului cu același nume, având statutul de lider pe piața jurnalismului cu un conținut credibil și bazat pe dovezi. Totodată, institutul este cel care a înființat *Rețeaua internațională de verificare a știrilor* în 2015 și gazda **Summit-ului Global**

Fact-Checking Summit, în cadrul căruia se promovează cele mai bune practici în materie de jurnalism.

EuvsDisinfo – este site-ul unei campanii inițiate de statele Uniunii Europene și condusă de către Serviciul European de Acțiune externă al cărei obiectiv este de a realiza o mai bună prognoză, abordare și reacție la dezinformarea pro-Kremlin. Echipa **EuvsDisinfo** realizează revizuirea săptămânală a dezinformării, având o bază de date internațională cu peste 4.000 de cazuri de dezinformare din septembrie 2015.

FlackCheck.org - oferă resurse destinate să ajute spectatorii să recunoască defectele în argumente în general și anunțurile politice în special. Resursele video indică înșelăciunea și incivilitatea în retorica politică.

Stopfake – este un site creat din inițiativa unor absolvenți și studenți ai Școlii de Jurnalism a Academiei Kievo-Movilene și ai Programului pentru jurnaliști și editori "Viitorul Digital", care are drept obiectiv principal demascarea falsurilor informaționale, dezmințirea mesajelor mediatice care denaturează adevărul despre evenimentele din Ucraina, fiind orientate spre manipularea opiniei publice.

Obiectivul intermediar nr.3:

Cercetarea literaturii de specialitate și analiza celor mai importante site-uri de știri având ca obiect de activitate verificarea informațiilor mediatice, raportarea falsurilor informaționale și dezmințirea mesajelor care denaturează adevărul - fiind orientate spre dezinformarea și manipularea populației, în continuare voi expune o serie de știri false provizorii, pe care le avem în vedere pentru realizarea experimentului pilot:

1. Statele Unite ale Americii asigură aproximativ 90% din bugetul NATO.
2. Record privind bugetul SUA pentru apărare în anul 2018: 4,5 % din PIB cheltuiți cu militarilor!
3. În cadrul ceremoniei de comemorare a victimelor atentatului de la 11 septembrie 2001, desfășurată în baza NATO de la Deveselu - Mihai Fifor a susținut că în 2018 au fost ridicate salariile militare pentru "prima dată în 10 ani" ceea ce arată tuturor că suntem determinați să asigurăm o apărare foarte bună aici, pe flancul estic al alianței.
4. INCREDIBIL: 98% din teritoriul deținut odată de ISIS a fost recuperat de forțele de coaliție de la instalarea lui Trump la Casa Albă până în ianuarie 2018!
5. Administrația Obama a legalizat comercializarea munițiilor pentru puștile semiautomate!
6. Fenomenul imigrației este incontrollabil: Copii înarmați trec granița dintre Mexic și SUA!
7. Jeff Rothschild, vicepreședintele Facebook a declarat: Pentru a finaliza proiectul "New World Order" avem nevoie de un al treilea război mondial pentru a extermina 90% din populația lumii.
8. Impactul economic al renunțării la Planul comun de acțiune: 200.000 de locuri de muncă la gigantul Boeing și 20 de miliarde de dolari vor fi pierdute de către SUA!
9. Administrația președintelui Barack Obama incapabilă să obțină eliberarea a trei americani ținuți ostatici în Coreea de Nord.
10. Israelul a lansat bombă nucleară pe o bază iraniană din Siria, la sfârșitul lunii aprilie 2018.
11. Incident armat serios între Rusia și forțele NATO din apropierea coastei Letoniei. Începutul unui război nuclear între Rusia și NATO?
12. Hillary Clinton a spus: "trebuie să distrugem Siria pentru Israel".

13. În telefonul liderului statului islamic capturat la începutul lunii martie au fost găsite oține numerele de contact ale fostului președinte american Barack Obama și ale altor lideri mondiali!
14. Doliu pentru întreaga lume: Regina Marii Britanii s-a stins din viață!
15. Donald Trump a declarat război Mexicului pentru a opri imigrația ilegală în SUA.
16. Afaceri globale sensibile: Fostul ministru al apărării din Israel a amenințat Pakistanul cu un atac nuclear.
17. Declarație de interes mondial: Abdullah Hussain, ministrul Afacerilor Maritime și Afacerilor Externe din Pakistan a anunțat că ExxonMobil (compania multinațională de petrol și gaze) a descoperit cele mai mari rezerve de petrol lângă granița Pak-Iran!
18. Colonizarea - teama confirmată a poporului din Pakistan: Senatul a aprobat înființarea centrelor de învățare a limbii chineze, care se dorește a deveni în scurt timp a doua limbă oficială a țării!
19. Eduard Basurin, Comandantul adjunct al Comandamentului operativ al Republicii Populare Donețk a declarat că "Serviciul de spionaj al autoproclamatei a depistat lângă linia frontului șase aruncătoare de mine ucrainene și a stabilit că în Donbas au sosit lunetiști din SUA".
20. François Hollande regreta sancțiunile impuse Rusiei, după anexarea ilegală a Crimeei și agresiunea militară în Donbas, deoarece are consecințe negative pentru toate părțile, în particular, pentru proiectele economice comune.
21. Misiunea Specială de Monitorizare (MSM) a Organizației pentru securitate și cooperare în Europa (OSCE) a ajuns la concluzia că tirurile de artilerie trase asupra centrului Donețkului, la 18 iulie au fost lansate de pe teritoriul controlat de Forțele Armate ale Ucrainei (FAU).
22. Strategie șoc în conflictul "Crimeea" : Kievul și Washingtonul sunt gata să divizeze Ucraina!
23. Adevăr din războiul pentru Crimeea: Amplasarea trupelor armate ale Rusiei în Ucraina este „un fals propagandistic”!
24. Victoria Nuland, asistentul secretarului de stat al SUA pentru afaceri europene și euroasiatice, a declarat în timpul vizitei-avertizare despre atacul inevitabil al NATO asupra rușilor (de la Kaliningrad), datorată relațiilor tensionate din Crimeea (2016) că: „Se apropie războiul! Războiul bate la poartă!”. Rusia „nu și-a onorat promisiunile” și acum „va plăti pentru toate”.
25. Crimeea, 2016: Grupul de anchetă, condus de Olanda, ignoră datele radarelor transmise de Rusia, în cazul prăbușirii „Boeing”-ului malaezian asupra Donbasului!
26. Militarii "Regimentului Azov" promit „să organizeze atacuri teroriste” în cazul în care Olanda nu va aproba Acordul de asociere cu Ucraina.
27. Tirania oamenilor legii: Poliția din Seattle a confiscat pistolul unui cetățean fără mandat, chiar dacă acesta nu a fost acuzat de nicio ilegalitate.
28. Finlanda, țară UE, pune copiii ruși în închisoare!
29. Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR): Ucraina este singura responsabilă pentru toate victimele războiului din estul țării!
30. Bugetul Lituaniei pentru apărare în anul 2018 este de 6,4 % din PIB !
31. Trump vede în Europa un dușman! Politicile comerciale ale Uniunii Europene sunt mai nedrepte față de Statele Unite decât aproape orice alt partener comercial.
32. Șocant: O femeie musulmancă surprinsă plimbându-se nestingherită printre victimele actului terorist executat în Londra pe 22 martie!
33. Groază în Europa de Nord, după aderarea la UE: Suedia și Finlanda s-au prăbușit din punct de vedere economic!

34. Zborul MH17 a fost doborât de o rachetă ucrainiană din seria 9M38: documentele de arhivă declassificate sunt o dovadă incontestabilă a acestui fapt!
35. Uniunea Europeană participă activ la războiul hibrid împotriva Rusiei!
36. Salariile din Marea Britanie sunt atât de mici încât oamenii trăiesc ca sclavii și nu pot supraviețui cu acești bani!
37. Ministerul Apărării al Rusiei: Căștile albe deja acuză regimul din Siria și Rusia de atacul chimic din Douma, unde un număr mare de civili au fost uciși!
38. Acuzațiile privind trupele guvernamentale siriene care utilizează arme chimice: vizează impunerea unei presiuni asupra Germaniei pentru a opri construcția conductei Nord Stream 2 și pentru a menține hegemonia SUA în lume!
39. Kievul se mișcă dintr-un război civil într-un război terorist: Când Crimeea aparținea Ucrainei aceasta a fost centrul de odihnă, recuperare și transbordare al membrilor ISIS!
40. Fundația Rusă pentru Cultură Strategică: Poliția și forțele armate britanice au deja un plan pentru suprimarea revoltelor stradale anti-Brexit!
41. Londra vrea să folosească conflictul din Siria și cazul Skripal pentru a câștiga teren pentru un alt război mare. Singura persoană care se opune acestei strategii este președintele american Donald Trump.
42. Merkel a cerut Georgiei să accepte refugiații sirieni!
43. Comandamentul armatei din Ucraina pregătește o ofensivă pe posturile autoproclamatei Republici Populare Donetsk (DPR), cu ajutorul a trei brigăzi armate și a batalionului paramilitar azov sub controlul instructorilor străini din Statele Unite și Canada sau, cu alte cuvinte, de militari NATO!
44. Orașul suedez Falkenberg este condus de imigranți și există numeroase persoane care simpatizează cu ISIS în Trollhättan. O revoluție islamică a început în Suedia.
45. Europa de Est este un teren de testare pentru NATO! Lansarea rachetelor accidentale nu s-ar întâmpla niciodată în Germania, Franța sau Italia, însă Estonia, România și Polonia sunt țări de clasa a doua a NATO.
46. Subiectul Summit-ului de la Bruxelles discută: crearea unor lagăre de concentrare pentru migranți!
47. Angela Merkel nu reprezintă interese germane, ci este marioneta familiei Rothschild.

Surse bibliografice:

1. Schein EH., *The corporate culture survival guide*. Jossey-Bass Inc.; 1999;
2. www.snopes.com;
3. <https://euvsdisinfo.eu/disinformation-cases/>;
4. <https://www.stopfake.org/ro/pagina-principala/>;
5. <https://www.opensecrets.org/>;
6. <https://www.poynter.org/tags/fake-news/>;
7. <https://www.politifact.com/>;
8. <https://globalnews.ca/tag/fake-news-canada/>.

